A°. 1860. N°. 36.

ZATURDAG 11 FEBRUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Zaturdag 11 Februarij.

Uit Engeland ontvangen wij in den laatsten tijd de meest gewigtige beschouwingen en tijdingen; dat is niet te verwonderen nu het Parlement geopend is, en de ministers dus herhaaldelijk geroepen worden om den leden eenige mededeelingen en ophelderingen te geven. De zitting van het Parlement van gister is evenwel geheel gewijd geweest aan de mededeeling van de financiële plannen der regering en van het handelsverdrag met Frankrijk gesloten. Uit hetgeen men hieromtrent onder de telegrammen zal zien, blijkt, dat de begrooting van uitgaven en ontvangsten nog niet zuiver sluit; er is echter een batig slot van 14 millioen gulden van het vorig jaar, terwijl het verlies, dat de schatkist door het sluiten van het handelsverdrag bedreigt, vooreerst omstreeks 15 millioen slechts zal beloopen. Wat de bepalingen van dat verdrag aangaat, men vindt die ook hieronder opgegeven, en wij verwijzen er naar, hier nog alleen herinnerende, dat het handelsverdrag voor den tijd van 10 jaar is gesloten.

In Frankrijk is de tegenstand tegen het verdrag schijnbaar gestild. Men verneemt niets van het sluiten van fabrieken als anderszins; de storm, die van den kant der beschermings-voorstanders dreigde, drijft voorbij; de Roomsch-klerikale kwestie verdringt trouwens voor een goed deel de bespreking der handelsbelangen. In Engeland vindt het verdrag nog veel oppositie, en vooral de *Times* zegt, dat de regering te veel de Fransche belangen heeft in 't oog gehouden. Opmerkelijk is het, dat men in Frankrijk beweert, dat keizer *Napoleon* te veel de Engelsche belangen heeft bevorderd. Dit blijkt zeker uit deze tegenstrijdige bewering, dat men oppositie maakt en kwaad zoekt, waar het niet bestaat. — De aanneming van het handelsverdrag door de beide Parlementshuizen betwijfelt men echter niet.

De Engelsche voorstellen ter regeling der Italiaansche aangelegenheden hebben sinds eenige dagen reeds de aandacht bezig gehouden. Onder Parijs zal men thans het antwoord vinden, dat de minister *de Thouvenel* daarop heeft gegeven; Frankrijk neemt de 3 eerste voorstellen zoo goed als aan, maar heeft zijn voorbehoud op de vierde, betreffende Venetië. Men vraagt, of dit in verband zou kunnen staan met de plannen, die Frankrijk omtrent Savoije blijft koesteren en met de pogingen, die men beweert, dat te Weenen worden gedaan, om Oostenrijk te bewegen, goedwillig van Venetië, tegen eene ruime vergoeding in geld, afstand te doen. Wat van dit laatste voor 't oogenblik waar mogt zijn, Oostenrijk schijnt minder dan ooit aan vrijwilligen afstand te denken, hoe voordeelig die ook wezen zou, omdat Venetië, het blijkt weder onder 't geen van daar onder Turijn gemeld wordt, immer een lastpost zal blijven, en daarentegen eene ruime afkoopsom der Oostenrijksche schatkist zeer te stade zou komen. Het Weener hof denkt integendeel helaas meer aan de onderdrukking van elken volkswensch der Venetianen, en zal weldra, zegt men, zijne verdedigingslijn aan de Venetiaansche grenzen versterken. De bekende vierhoek toch zou Venetië weinig meer dekken, nu de vijand niet meer uit Lombardije, maar uit de Legatiën langs de zeekusten zou kunnen opkomen, en de vierhoek alzoo eenvoudig omtrekken. Men is te Weenen nog niet gerust, dat dit niet spoedig eens gebeure. Sardinië, versterkt door 't Midden-Italiaansche leger, zou ligtelijk het eens wagen kunnen een opstand in Venetië aldus te steunen, en dit te eerder, omdat Frankrijk het bezit van Lombardije aan Sardinië gewaarborgd heeft, en als Oostenrijk de Sardiniers te ver in Italië mogt willen vervolgen, wanneer de Oostenrijkschen eens zegepralend mogten zijn, Frankrijk van zelf weder zou moeten tusschen beiden komen, om het herstel langs dien weg van den Oostenrijkschen invloed in Italië te voorkomen. Men is derhalve te Weenen nog verre van gerust. Wonder, dat men dan niet te eerder begrijpt, dat de regering zich de liefde harer niet-Italiaansche onderdanen moest verzekeren, door het voldoen aan billijke wenschen en het invoeren van noodzakelijke hervormingen in het burgerlijk en staatkundig leven.

Wat de Engelsche voorstellen verder aangaat, de weigering tot aanneming er van door Oostenrijk blijft men aankondigen; Pruissen heeft ze goedgekeurd, behalve dat die mogendheid de legitimiteitsregten niet wil zien ten offer gebragt; dit laatste verwacht men ook, dat Rusland's antwoord zal wezen.

De aanhechting van Savoije aan Frankrijk schijnt te Turijn minder ernstigen tegenstand te verwekken, want men spreekt er van het plan, om werkelijk de bevolking bij stemming te doen beslissen, wat zij verlangt. — Zwitserland begint zich echter ook in deze zaak te mengen, en de president *Fazy* heeft te Genève eene vergadering gehouden, om zich tegen de aanhechting van Savoije aan Frankrijk te verklaren. De heer *Fazy* heeft bij die gelegenheid ook het bestaan erkend van het geheim verdrag van 19 of 22 Jan. 1859, waarbij de afstand van Savoije door Sardinië zou zijn beloofd, onder zekere voorwaarden, die echter door den vrede van Villafranca niet zijn vervuld.

Te Parijs, zeiden wij, wekt de godsdienststrijd steeds de aandacht; men zal onder Parijs van het scherpe antwoord aan den bisschop *Dupanloup* enkele bijzonderheden vinden — Uit Rome is nog geen nader nieuws. Te Napels is weer sprake van ministeriële veranderingen, waarvan de strekking intusschen nog niet bekend is.

Van de ministerverandering in Denemarken hebben wij gister berigt gegeven. De Deensch-Sleeswijksch-Holsteinsche kwestie nadert hare beslechting inmiddels nog maar zeer weinig.

De sinds gister ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Madrid, Donderdag. Maarschalk *O'Donnell* heeft gister aanvraag gedaan om tenten, en berigt, dat hij het onnoodig acht de Mooren tot in het binnenland na te zetten. In den slag op den 4., die de inneming van Tetuan vooraf ging, telden de Spanjaarden 68 gesneuvelden (waaronder 10 offic.), en 764 gekwetsten (waaronder 53 offic.).

Verscheidene Fransche schepen zijn in de baai van Valencia verongelukt. De ekwipagiën zijn gered.

Londen, Vrijdag. *Reuters Office* maakt het volgende bekend: De minister *v. Schleinitz* nam de Engelsche voorstellen ter oplossing der Italiaansche kwestie aan onder voorbehoud, dat Pruissen zich hierbij stelde tegen alle krenkring van het beginsel der legitimiteit. Oostenrijks antwoord op de Engelsche voorstellen is eenige dagen uitgesteld.

Londen, Vrijdag. In de zitting van het Lagerhuis op heden heeft lord *John Russell* het met Frankrijk gesloten handelstraktaat ter inzage der leden gedeponeerd.

De heer *Gladstone* diende daarna het budget in. Hij liet dit door de mededeeling vergezeld gaan, dat het met Frankrijk gesloten handelsverdrag het nemen van nieuwe maatregelen in Engeland zelf, noodzakelijk zal maken. Voor het overige verklaarde hij dat het afgeloopen jaar uit een financieel oogpunt gunstig was geweest, bestaande er een batig saldo van 1,625,000 pd.

Uit het door den heer *Gladstone* ingediende budget blijkt, dat de uitgaven daarbij geraamd worden op 70,000,000 pd., doch de inkomsten op slechts 60 millioen pond. Tevens blijkt daaruit, dat de regten op suiker en koffij onveranderd zullen worden behouden.

Het traktaat met Frankrijk is voor den tijd van 10 jaren gesloten.

Het door dit traktaat aan de Engelsche schatkist te veroorzaken nadeel is door den heer *Gladstone* geraamd op 1,119,000, welke som evenwel in 1862 nog zal stijgen.

Als volledig extrakt van het tusschen Frankrijk en Engeland gesloten Handelstraktaat wordt gemeld:

Tegen een regt, dat niet hooger mag stijgen dan 30% *ad valorem*, worden de volgende voorwerpen, van Engelschen oorsprong of in Engeland vervaardigd, in Frankrijk toegelaten, als: geraffineerde suiker, koperdraad, chemische voortbrengselen, zeep, kristal, porcelein, katoenen en wollen garens; vlas en hennep; weefsels van katoen, haar, wol, vlas en hennep; bonneterie, passementwerk, kleedingstukken, messewerk en voorwerpen van metaal; gegoten metaal, onverschillig welke de soort of het gewigt zij; de ijzersoorten die thans niet bezwaard zijn met een regt van 10 francs per 100 kilogram; alle soorten van staal; machines, werktuigen en gereedschappen; kognak; schepen, en zoo voorts.

Het regt dat bij den invoer in Frankrijk van Engelsche steenkolen en kokes werd geheven, wordt verminderd tot op 15 centimes per 100 kilogram. Binnen een tijdverloop van vier jaren zal voor steenkolen en kokes evenwel een uniform regt van 15 centimes vastgesteld worden zoowel bij den invoer te land als ter zee.

De vermindering van regten door Frankrijk zal volgenderwijs worden ingevoerd:

1 Julij 1860 voor de steenkolen en kokes.

1 Oktober 1860 voor ijzer, gegoten metaal, en de staalsoorten waarvan de invoer niet geprohibeerd is.

31 December 1860 voor voorwerpen van metaal, machines, werktuigen en gereedschappen.

1 Junij 1861 voor garens, geweven goederen, vlas en hennep; en

1 October 1861 voor al de overige goederen.

Die soorten van ijzer, welke op dezen oogenblik met 10 franks per 100 kilogram zijn bezwaard, betalen tot 1 Januarij 1864 slechts 7 franks en van dat tijdstip af slechts 6 franks.

Engeland zal van zijne zijde aan het parlement voorstellen om vrij van alle regten uit Frankrijk in Groot Brittannie toe te laten: wapens, bijouterien, bronzen voorwerpen, hoeden, handschoenen, bonneterie, linnen garens, bewerkt leder, modewaren, chemikalien, versche fruit, druiven, olie, kleedingstukken, muziekinstrumenten, wollen omslagdoeken, porcelein, geweven stoffen geheel van zijde of met zijde vermengd, en zoo voorts, alsmede al de andere artikelen die thans met 10 pCt. ad valorem zijn belast.

Bovendien zal de Britsche regering aan het Parlement het voorstel doen, om onverwijld de regten op den invoer van Franschen wijn te verminderen tot op een maximum van 3/- per gallon. Dat maximum zal gehandhaafd worden tot aan den 1. April 1861. Na dat tijdstip zal Fransche wijn in Engeland toegelaten worden tot het navolgend regt:

Wijn van een maximum van 15 graad sterkte, 1/- per gallon;

Wijn van 15 à 26 graad als maximum, 1/6;

Wijn van 26 à 40 graad als maximum, alsmede alle soorten van wijn in flesschen, 2/-.

Fransche kognak zal in Engeland worden toegelaten tegen een regt van 8/2 per gallon, hetgeen eveneens eene belangrijke vermindering daarstelt.

Ten slotte bepaalt het traktaat, dat de uitvoer van olie nimmer, noch door Frankrijk, noch door Engeland geprohibeerd, en evenmin bij den uitvoer met eenig regt bezwaard zal mogen worden.

Parijs, Vrijdag. De *Patrie* heeft berigten uit Napels, dd. 8, die de geruchten eener revolutionnaire beweging te Acerra tegenspreken. Hetzelfde blad verzekert, dat de heer *Arese* eene dubbele zending heeft, in Frankrijk en in Engeland, en dat hij zich naar Londen zal begeven. De *Moniteur* zal eerst morgen het handelstraktaat opnemen.

Het hof van kassatie heeft het beroep verworpen van den heer *Ollivier*, betrekkelijk de onbevoegdheid van het hof van Parijs.

Marseille, Vrijdag. Uit Rome wordt onder dagteekening van 7 dezer berigt, dat de opschudding onder de studenten, bij gelegenheid der aanbieding van het bekend adres aan den Paus, geenerlei nadeelige gevolgen heeft gehad. De Paus is zeer voldaan over de ferme houding, door generaal *Goyon* aangenomen. Nog steeds is er sprake van het sluiten eener buitenlandsche leening van 50 millioen. Uit Bologna loopen de berigten tot den 5. De toestand der Legatiën eischt dringend eene oplossing; de stoffelijke belangen worden door de tegenwoordige spanning in gevaar gebragt. Uit Napels verneemt men van den 7. de bepaalde aftreding van *Saciano*. Prins *Passaro* is tot het presidentschap geroepen. Er is sprake van, dat prins *Pomisini* in het kabinet zal zitting nemen.

Weenen, heden, Zaturdag.

De vroegere minister van koophandel *Toggenburg* is tot stadhouder van Venetië benoemd. In de hoofdstad van dat gewest zijn 5 priesters in hechtenis genomen.

De statuten der Hongaarsche handelsbank zijn door den keizer bekrachtigd.

Londen, heden Zaturdag.

De *Times* vraagt, waarom men niet tot wederzijdsche ontwapening overgaat, als toch het handelsverdrag bestemd is om de vriendschap tusschen Engeland en Frankrijk hechter te vestigen.

Parijs, heden, Zaturdag.

De *Moniteur* bevat een résumé van het handelsverdrag, welks bepalingen ook op Algerië van toepassing zijn.

Eene nota in dit blad herinnert, dat het verspreiden van valsche geruchten, zelfs zonder kwade trouw, door de wet strafbaar gesteld is.

— **Per telegraaf** wordt ons heden morgen omtrent de ministeriële krisis het volgende berigt:

Men verzekert, dat het door de ministers van binnenlandsche zaken en financiën, de heeren *Tets v. Goudriaan* en *v. Bosse* aan Z. M. den Koning aangeboden ontslag door Z. M. reeds is *aangenomen*. De heeren *Tets* en *v. Bosse* hebben dan ook den langdurigen ministerraad, die gister middag is gehouden, niet bijgewoond.

»Van meerdere wijzigingen in den ministerraad is geen sprake meer.

»De benoeming van den heer *v. Reenen* tot min. van binnenl. zaken wordt voor zeker gehouden; de heer *v. Reenen* moet de portefeuille bepaald hebben aangenomen. Dat de heer *van Rappard* de portefeuille van financiën zou aanvaarden wordt nog betwijfeld.”

— Z. M. heeft vergunning verleend aan den heer *J. Franco Mendes*, 's konings solo-violoncellist, tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van Verdiensten van de Hertogelijke Saksische Ernestinische Huisorde, van Z. K. H. den hertog *Bernard* van Saksen Meiningen; aan mr. *A. Bogaers*, oud vice-president der arrond.-regtb. te Rotterdam, tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der orde van Leopold, van Z. M. den koning der Belgen; — benoemd tot notaris te Tiel *C. Post*, kand.-not. te Rotterdam; tot ontv. te Maurik c. a. den heer *J. Abeleven*, te Tzum; tot ontv. te Oegstgeest c. a. de heer *H. Martens*, te Rhoon c. a. — pens. verleend aan den off. van gez. 2. kl. bij de Nederl. zeemagt *J. Feucht*, van *f* 700 's jaars.

— In antwoord op de mededeelingen, die uit het buitenland worden ontvangen omtrent het voorgenomen huwelijk van Z. K. H. den prins *van Oranje* met prinses *Alice* van Engeland, schrijft de *Amst. Ct.*, dat men te 's Hage nog niets van die echtverbindtenis schijnt te weten, en vooreerst de zaak nog weêrspreekt.

— Gister is H. K. H. prinses *Marianne* op Rusthof te Voorburg teruggekomen.

:— Gister middag ten twee ure heeft een buitengewone Ministerraad plaats gehad, die eerst ten 5 ure is afgeloopen.

— Te Leijden wordt, bij het vertrek der rijdende artillerie, stellig ruiterij in garnizoen verwacht.

*— De *Nijm. Courant* vreest, dat door de verwerping van de spoorweg-wet Nijmegen zal worden uitgesloten, zoo niet nog de hoop bestond, dat de spoorweg van Crefelt tot aan de Nederlandsche grenzen gelegd zal worden, indien deze tot de stad Nijmegen verlengd wierd. Het ware daarom zeer wenschelijk, zegt de *N. C.*, dat zich eenige belangstellende personen uit de stad en omstreken vereenigden tot een kommitee, ten einde zich aan de mede-belanghebbende kommitees van Cleve, Crefelt en anderen aan te sluiten, ter beraming van de middelen, welke men zou moeten aanwenden om de toestemming van het Pruissische goevernement tot het definitief daarstellen van den spoorweg van Crefelt tot Nijmegen te bekomen. Het zal overbodig zijn, de voordeelen op te sommen, welke daaruit voor het distrikt, zoowel als voor de Pruissische naburen onmiddelijk zullen moeten voortspruiten.

De *Gron. Ct.* betreurt ook de afstemming der spoorwegwet, maar hoopt, dat weldra het Noorden des lands in diezelfde voorregten zal deelen, waarover de provinciën Holland, Utrecht en Gelderland zich reeds lang hebben mogen verheugen.

Dat die provinciën zich over het bezit van spoorwegen te verheugen hebben, de *Gron. Ct.* bedenke het, ze hebben dit *niet* te danken aan millioenen uit Staatskas, en dus evenmin aan belastingen, die het Noorden des lands heeft opgebragt.

Dat neemt niet weg, dat Holland, Utrecht en Gelderland volkomen goed inzien, dat, 't geen zij zonder staatshulp verkregen, in 't Noorden en 't Zuiden des lands opofferingen aan den Staat zal kosten, en dat zij dit niet aan die deelen des rijks misgunnen. Maar waar in ieder geval het Noorden en Zuiden zou verkrijgen door staatshulp, wat in 't midden alleen door partikulieren ondernemingsgeest werd gesticht, mogt men niet gelaten toezien, dat de toekomst van 's lands financiën werd prijs gegeven door overdadige mildheid in het voldoen van lokaliteitsbelang, en dat de staat gedurende 50 jaren zich ontzaggelijke lasten op den hals haalde voor wegen, die men wel in 't Noorden en Zuiden wenscht, maar welker onderhoud niet in de verte door de te verwachten inkomsten schenen te zullen kunnen gedekt worden, dan gesteund door jaarlijksche toelage van enkele millioenen!

De *Gron. bladen* moeten dus niet op al te hoogen toon spreken, als zij spoorwegen verlangen, om ze door de andere deelen des lands voor 't grootste deel te doen betalen.

Het *H en Eff. bl.* ziet geen grond voor eene af[illegible] der ministers in de verwerping van het spoorwegontwerp; het schrijft:

»Het wets-ontwerp is uitgegaan van het departement van binnenlandsche zaken, doch zoo min voor het hoofd van dat departement, als voor dat van financiën behoeft uit de verwerping van het wetsontwerp door de Eerste Kamer, aanleiding tot af[illegible] te worden genomen.

Is de weg niet aangewezen, welke zou kunnen gevolgd worden? Men herleze slechts de schoone redevoering van den oud-minister mr. *Thorbecke*, in de zitting van den 18. Nov. 1859, ter gelegenheid van het toen behandelde amendement. »Naar ons gevoelen”, luidt die rede, »moeten wij ons bepalen tot hetgeen thans meest dringende behoefte is, zonder uit te sluiten voor het vervolg. Het is niet de vraag, waarmede wij *eindigen*, maar waarmede wij *beginnen* zullen, enz.

»Op dit oogenblik vergenoeg ik mij, het als een hoofd-beginsel van ons voorstel te doen uitkomen, niet dat de aanleg van spoorwegen op den HAVENBOUW voor onze beide, groote Hollandsche koopsteden wachte, *maar dat de laatste in verband en als één geheel met de eerste bevorderd worde.*”

Het voorstel strekte, om spoorwegen aan te leggen.

a. Van Harlingen over Leeuwarden en Groningen tot de Hannoversche grens tegenover Leer of Asschendorf.

b. Van Leeuwarden langs Heerenveen en Zwolle naar Raalte of Deventer.

c. Van däár oostelijk naar de grens in de rigting van Rheine en Westelijk naar Utrecht.

d. Van Utrecht naar 's Hertogenbosch tot Boxtel.

e. Van Vlissingen over Middelburg, Rozendaal, Tilburg, Boxtel van Venlo of Roermond, en

f. Van däár oostelijk naar de Pruissische grenzen en zuidelijk naar Meersen bij Maastricht.

Die lijnen zijn 700 mijlen lang, of 106 minder dan die van het gevallen ontwerp.

In plaats van 6 bruggen, zijn er slechts 3 noodig naar voormeld plan, dat tevens eene speling, eene vrijheid aan het goevernement overlaat, die, wanneer de wet de lijnen aanwijst, blijk en zelfs noodzakelijk voorkomt.

Wij voegen daarbij, het eerst door ons geopperde denkbeeld, dat na de vaststelling der lijnen, de liefhebbers voor eene koncessie voor het geheel of voor gedeelten kunnen worden opgeroepen, om onder de vereischte waarborgen zoodanige koncessie te erlangen, en dat de voorkeur zal worden verleend aan dengene, die de minste rijkssubsidie vraagt. Wat daarvan ook zij, de weg is genoeg aangewezen. en vooral de minister van financien, die *gaarne* een goedkooper plan te gemoet zag, zal aan geen beginsel behoeven te kort te doen, wanneer weldra een nieuw wetsontwerp in den aangeduiden zin van den ministerraad uitgaat.”

— Te Almelo wordt, ter viering van de verwerping van de spoorwegwet, Maandag een bal gegeven.

:— Door den heer *C. Soetens* te 's Hage zijn ingezonden twee aanvragen tot koncessie voor zijne railroute, te wezen:

1. aan den Gemeenteraad van 's Gravenhage zijn vijfde verzoek om koncessie voor eene railroute tusschen de Parkstraat langs den ouden weg en tot nabij het strand te Scheveningen.

2. aan Z. M. den koning, ten behoeve eener vereeniging van kapitalisten, de volgende lijnen in railroute met beweegbare overbruggingen, en zulks gedeeltelijk langs de bestaande straat- en kunstwegen, gedeeltelijk door te onteigenen gronden:

a. van het Rijnspoorstation te Utrecht over Vianen naar Gorinchem, met eene beweegbare overbrugging te Vreeswijk;

b. van Gorinchem tot aan het station van den Antwerpschen spoorweg te Breda, met beweegbare overbrugging te Sleeuwijk;

c. van het spoorwegstation te 's Hage over Voorburg, Leijdschendam, Soetermeer en Waddinxveen tot aan het Rijnspoorstation te Gouda;

d. van het stoomspoorstation te Leijden, langs den Rijn tot nabij Koudekerk, en van daar langs Boskoop tot Waddinxveen, waar deze lijn zich met de lijn *c* vereenigt, en

e. van het Rijnspoorstation te Gouda, met eene beweegbare overbrugging te Schoonhoven tot aan den overtogt der rivier te Gorinchem.

— Jhr. *Bowier*, luit. t.z. 1. kl., is van 't wachtschip te Hellevoetsluis op nonaktiviteit gesteld.

— Voor het hof van Zuid-Holland is gister behandeld de zaak van *Pijnacker*, beschuldigd van moedwilligen manslag op zijne nicht vrouw *Vergeer* gepleegd.

— Te Leyden werd gister de regtbank bezig gehouden met de behandeling van een eenvoudigen diefstal; de eigenaar der gestolen voorwerpen, mr. *G. W.*, wilde wel getuigenis afleggen, maar geen eed doen. Hij werd dien ten gevolge dadelijk tot boete veroordeeld en in gijzeling gebragt; heden zal de zaak thans weder dienen, en de gegijzelde op nieuw voor de regtbank verschijnen.

— Gister morgen ten 4 ure, is op den huize *Ravestein* te Geldermalsem, bij Tiel, overleden de heer *Edmond Willem v. Dam v. Isselt*, ridder der Milit. Willemsorde, komm. van den Ned. Leeuw, ridder der orde van de Eikenkroon met de ster, ridder der orde van den Rooden Adelaar 2. kl. met de ster, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, enz. Zijne vrienden in ons vaderland zijn talrijk, niet minder personen en huisgezinnen, die hem dankbaar vereerden om zijn lief en hulpvaardig karakter. De dood van dien edelen man zal dus met veel smartgevoel vernomen worden. Wij vertrouwen, dat zijne nagedachtenis nog lang in zegening zal blijven en hopen, dat door een kundig en bevoegd persoon een levensberigt mag geleverd worden, waarbij hij wegens zijne verrigtingen als krijgs- en staatsman, als dichter en uitmuntend redenaar en als Christen, die de vrijheid van geweten voorstond, naar waarheid wordt geschetst. Hulde, liefde en dankbaarheid blijven alzoo zijne nagedachtenis toegewijd. *R. Ct.*

— De heer *Verheij v. d. Bogaard* te Werkendam heeft *f* 1000 aan de armen dier gemeente vermaakt.

*— Morgen ochtend zal de predikbeurt in de Wale-kerk worden waargenomen door den heer *Frossard*, oud-predikant van Rijssel, en des avonds in de Jakobie-kerk door den heer *F. L. H. Creuzberg*, pred. te Zeist.

*— Wij zijn verzocht de aandacht van het Utrechtsch publiek te vestigen op de voorgenomen lezing van den heer *Cremer*, waarvan men de advertentie in dit blad zal gezien hebben. Niet alleen het weldadig doel, waartoe die voordragt zal strekken, ook de erkende talenten van den heer *Cremer* geven regt te verwachten, dat velen begeerig zullen zijn van de aangeboden gelegenheid gebruik te maken, en een talrijk publiek de aangekondigde lezing op Donderdag in het gebouw voor Kunsten en Wetenschappen zal bijwonen.

*— Uit Wijk bij Duurstede schrijft men ons van den 8. Febr. 1860. Gister vierden de leden der Rederijkerskamer *Erato* alhier het vijfjarig bestaan dier vereeniging, bij welke gelegenheid door den Voorzitter eene zeer gepaste aanspraak werd gehouden. — De zaal was keurig gedrapeerd, met groen en de Hollandsche kleuren, versierd met schilden, waarop het *Emblême* der Kamer en het motto. Alles was regt net en feestelijk uitgedoscht, terwijl eene bijzondere groote schare van toehoorders van hare belangstelling deed blijken, en door allen de wensch geuit werd, dat de Kamer mogt bloeijen en blijven voortgaan om menigwerf een aangenamen avond te verschaffen.

— Uit Harlingen schrijft men: De storm van ll Maandag heeft weder eenige schepen doen vergaan. Men spreekt van vijf bij Texel en één op 't Vlie. Zekere berigten ontbreken nog, maar voorbij onze haven drijft veel rondhout en planken. Ook zijn hier aangespoeld: een gebroken oktantkist, talk en waskaarsen.

— Tilburg telt 15,846 zielen; 7676 van 't mann., 8170 van 't vr. geslacht.

— Reeds voor vele jaren werden door den heer *Sloet tot Oldhuis* 250 korrels van Canadasche rogge aan de direktie van de maatschappij van weldadigheid ter hand gesteld, die ze in tuingrond deed uitzaaijen, en daar deze rogge van betere hoedanigheid dan onze binnenl. werd bevonden, nam men eenige jaren de proef, of zij ook verbasterde, wat echter bleek niet het geval te zijn. Volgens het gevoelen van den bekwamen direkteur der gestichten van gemelde maatschappij, den heer *J. van Konijnenburg*, is deze rogge inderdaad uitstekend. Wel komt ze fijn of smal van blad op, maar stoelt goed uit, geeft lang stroo, groote aren met meer zaad. Thans zijn bijna alle graanlanden dier maatschappij met deze Canadasche rogge bezaaid, terwijl onderscheidene landbouwers in de omstreken ook deze rogge verbouwen met even goede uitkomsten. De Overijsselsche vereeniging tot ontwikkeling van provinciale welvaart heeft alsnu eene zekere hoeveelheid der rogge bekomen, ten einde die aan de landbouwers in dat gewest uit te deelen.

— Men schrijft uit Sleen:

»In deze week zijn hier op zekeren nacht alle *bakovens*, die buitenshuis stonden, onbruikbaar gemaakt, alsmede eenige »gemakhuisjes” omgeworpen.

»Sommigen verliezen zich in gissingen, nopens de redenen, die tot deze handelingen aanleiding gaven. Er zijn, die meenen, dat de bakovens onbruikbaar zijn gemaakt door vijanden van vrijheid op het gebied van handel en nijverheid, en die den landman alzoo willen noodzaken, om zijn brood en stoete bij de gepatenteerde bakkers te laten bakken. Diezelfde diepdenkers schrijven de omwerping dier gemakhuisjes toe aan landelijke Diogenessen, die zulke dikwerf romantische voorwerpen als eene geheel overtollige weelde beschouwen.

»Nog anderen echter meenen, dat op de gespinnen zulke nachtelijke handgrepen worden beraamd en onmiddelijk worden uitgevoerd — handgrepen, die niet zouden vóórkomen kunnen worden, al waren er 10 policie-agenten in het dorp gestationeerd. Hoe 't zij — men kan niet zeggen, dat de schalksche Amor op en na de gespinnen, *fijne* aardigheden doet vinden en uitvoeren, als jonge lieden, die den avond in het gezelschap der vrouwelijke sexe, sommigen zelfs smoorlijk verliefd, doorbragten, lust hebben, om zich eenige oogenblikken later te vergrijpen aan «gemakhuisjes».” *Asser Ct.*

HELLEVOETSLUIS, 8 Februarij. Binnengekomen 5 Vrienden, kapt. *Johan*, van Batavia.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 10 *Feb.*, 3,21 El. + AP. 10,16. Gev. 5 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 10. Febr. 15 voet; 14 voet $3\frac{1}{2}$ duim Rijnl.

Over een vast plan tot uitbreiding der Stad

Herhaalde malen spraken sommigen over een vast plan tot uitbreiding onzer stad, en steeds komt de redactie dezer courant daarop terug, ook nu weder in het nommer van Maandag 30 Januarij, den raad dringende om het te maken. Het zij mij vergund hierover het een en ander in het midden te brengen.

Niemand kan meer naar dergelijk vast plan verlangen, dan zij, die zich ten doel stellen de stad te verbeteren en haar gezonder te maken; maar niemand kan dan ook zoo gemakkelijk de vele bezwaren kennen waarop zoodanig plan stuit en noodwendig stuiten moet, als zij die de praktijk bij de theorie voegen. Het komt mij voor, dat zoodanig plan ten onzent onuitvoerlijk is; maar gaarne zal ik de meening van anderen hieromtrent vernemen. Ik wil echter de gronden mijner overtuiging publiek maken.

Ik stel mij voor, dat de regering eener stad zeer gemakkelijk een plan kan maken, wanneer het geldt een gedeelte der stad te veranderen of uit te breiden, wanneer de gronden geheel stads eigendom zijn, b. v. het nieuwe werk, de bolwerken, enz.: maar geenszins wanneer de gronden aan partikulieren toebehooren. Wel kan ze een bouw-reglement maken, en den bouw aan bepaalde regelen *binden*, maar alleen op eigen kosten kan ze *stichten*, dat is, de stad uitbreiden, naar een vast plan. In een woord, ze kan wel zeggen hoe men *niet* mag bouwen, maar niet bevelen, hoe men *wel* moet bouwen, en niet dwingen om te bouwen. Trachten wij dat met bekende voorbeelden te staven. In de Nachtegaalsteeg b. v. staan allerhande huizen, boerenwoningen, bloemisterijen, huizen van één en twee verdiepingen enz. De regering kan niet bevelen, dat daar eene straat ontsta, zooals in de stad, al maakt ze daaromtrent een vast plan. Den bloemist kan ze niet dwingen huizen te bouwen, den hovenier niet om er eene villa te maken. Ze kan den eigenaar ook niet dwingen om een stuk grond van den buurman te koopen, den buurman evenmin om het te verkoopen. De ontwikkeling regelt zich naar de individueele behoeften. Alleen zou ze een straat of wat ook maken kunnen, *naar een vast plan*, wanneer ze zelve bouwde, en de gronden door de eene of andere wet ten algemeene nutte onteigende of ze kocht. Of dat mogelijk zou wezen, laat ik aan regtsgeleerden en staathuishoudkundigen ter beslissing over.

Ik zwijg hier van de vele millioenen, die zulk een bouw en zulk eene onteigening kosten zouden, al nemen wij slechts de Nachtegaalsteeg aan weerskanten, met den Cingel en de Maliebaan. De stad zou dien bouw misschien weer met winst kunnen verkoopen; maar is het niet herhaalde malen in den raad betoogd, dat de stad zoo min mogelijk vaste eigendommen moet hebben, en zou dit daarmede overeenkomen? 't Zou ook alleen gelden kunnen in de stad, om eene straat te verbreeden of bij bepaalde behoefte. Zoodanig vast plan zou daarenboven ook al volstrekt geheim gehouden moeten worden, want men kan niet ontkennen, dat ieder partikulier voor elk stukje grond, waar de stad plan op had, meer zou vragen dan het waard was, of bij toekomstige onteigening bij de wet, aan dat plekje meerdere waarde geven dan het oorspronkelijk had. Op elk verloren plekje zou hij planten, of bewijzen, dat het voor zijn levensonderhoud volstrekt noodzakelijk was. De overige gronden zouden natuurlijk rijzen, en in die verhouding zouden de onteigeningskosten moeten geregeld worden.

Maar veronderstelt eens, dat het mogelijk was de partikulieren, volgens een vast plan, te dwingen door weigering van zoogenaamde *rooijing* te geven; zullen dan de gebouwen die er komen niet zoo schrikkelijk in prijs en in huurprijs stijgen, dat de burger ze niet meer betalen kan, en zullen de burgers die door geene vaste betrekking aan de stad gebonden zijn, niet de stad verlaten, en de welvaart verminderen? Heeft de ondervinding ook niet aan de Catharijnen-barrière geleerd, wat moeijelijkheden een bepaald plan, op zulk een kleine schaal, reeds veroorzaakt?

't Zal mij regt aangenaam wezen, wanneer men bewijze, dat zulk een plan *praktisch* mogelijk is, en voor meer dienen kan dan eene aardige teekening. Ik zal er later op terugkomen, en aantoonen, welke bezwaren het bouwen buiten de enceinte der oude muren oplevert.

Utrecht 30 Jan. 60. Dr. BROERS.

Bovenstaand schrijven konden wij niet eerder opnemen, wijl de diskussiën in de Eerste Kamer over de spoorweg-ontwerpen en de bespreking dier ontwerpen door ons zelven zoo groote ruimte in ons blad reeds innamen.

Wij hopen den geachten inzender dezer dagen het gewenschte antwoord te geven.

De Redaktie.

TURIJN, 7 Februarij.

De oorlogsgeruchten houden aan. Gisteren zeide men, dat het Fransche leger in Lombardije bevel ontvangen had de Mincio-linie te bezetten, om eene Oostenrijksche interventie in Midden Italië te beletten. Dit gerucht is echter niet van officieele zijde bevestigd.

Uit Venetië meldt men, dat te Udino eene botsing met de Oostenrijksche soldaten heeft plaats gehad. De overheid had nl. den schouwburg laten sluiten, en een ondernemer van publieke vermakelijkheden een bal laten aanleggen, daar de bewoners dier stad hartstogtelijk aan dit vermaak gehecht zijn. Toen het bal zou plaats vinden, verzamelde zich echter eene massa volks voor de zaal om de enkele liefhebbers die zich mogten opdoen den toegang te beletten. De soldaten de menigte hierop willende uiteendrijven werden twee personen gedood en verscheidenen gewond. Den volgenden morgen werd een aantal anderen gearresteerd.

Ook te Verona, waar men zich lang stil hield, heeft men zoodanige houding aangenomen, dat de generaal-kommandant naar Weenen heeft geschreven, dat hij de stad in staat van beleg zou stellen. Men beval hem echter per telegraaf dat niet te doen, ten einde niet tegenover Europa den toestand bloot te leggen, maar intusschen te handelen als ware de staat van beleg afgekondigd.

Te Vicenza heeft zekere heer *Salvi* in zijn testament gezet, dat hij, als eens het hebzuchtig en roofziek Oostenrijksch bestuur zal zijn opgeheven, het gemeentebestuur verzoekt zijne erfenis te aanvaarden en op de in het belang des vaderlands meest nuttige wijze te besteden.

Te Venetië hebben de leden van eene vereeniging uit den adel, die jaarlijks groote feesten gaf, hunne vereeniging ontbonden, omdat de Oostenr. luitenant *Bissingen* die feesten steeds bijwoonde, en men niet met hem in gezelschap wilde zijn. Dit is geschied, dadelijk nadat de overheid den president had verzocht, ondanks den tegenwoordigen toestand, die feesten ook dit jaar te laten plaats hebben.

BERN, 4 Februarij.

De winter-zitting der Bondsvergadering is heden gesloten, de kwestie der neutralisatie van een deel van Savoye en die van het Dappendal onbeslist latende. Ook de kwestie der kleeding en uitrusting van het Bondsleger is onopgelost gebleven. Onder de genomen besluiten behoort, dat bij het einde des jaars eene volkstelling zal plaats hebben.

De heer *James Fazy* heeft op eene vergadering te Genève zijne meening te kennen gegeven over de zaak der aanhechting van Savoye aan Frankrijk. Hij verzekerde, dat den 27. Jan. eene overeenkomst deswegens tusschen Frankrijk en Sardinië tot stand gekomen was. Hij zag daarin evenwel geene bedreiging van Zwitserlands veiligheid, want voor het geval van zoodanigen afstand waren toch de provinciën Chablais, Faucigny en een deel van Genève aan het eedgenootschap bij vroegere verdragen, gewaarborgd. Het ergste geval kon zich evenwel voordoen, dat nl. in de gesloten overeenkomst geen reserve ten deze ware gemaakt, en het plan bestond geheel Savoije aan Frankrijk te geven. Dan zou men zich gewis in eene netelige positie bevinden. Maar ook die zou verdwijnen, zoo slechts voor de aanhechting de stemming der Savooische bevolking geraadpleegd wierd, in welk geval de zoogenaamde neutrale provinciën zich zeker niet voor de aanhechting aan Frankrijk zouden verklaren.

WEENEN, 8 Februarij.

Er worden hier weder pogingen in het werk gesteld, om eene toenadering tot Rusland te bewerken. Men hoopt nu beter te zullen slagen dan vroeger. Te Petersburg toch is, naar men verneemt, sedert de verschijning der brochure »de Paus en het kongres" eene verandering in de opinie der regeringskringen ontstaan, en naar aanleiding van dien zijn van onze zijde de pogingen tot aansluiting hervat. Men vestigt de hoop op het slagen dezer pogingen daarop, dat men weet, dat Rusland niet in alle punten met de Fransche staatkunde instemt. In diplomatische kringen echter meent men, dat dit nog geenszins de gevolgtrekking regtvaardigt, dat Rusland onze staatkunde in de Ital. kwestie zal ondersteunen. Het is toch zeker, dat Rusland eene wijziging der preliminairen van Villafranca raadzaam acht, terwijl het ook tegen eene oplossing der Ital. kwestie door geweld is.

Uit Bucharest worden gunstige berigten ontvangen over de organisatie der Donau-vorstendommen. De regering stelt prijzenswaardige pogingen in het werk om de burgerlijke wetgeving en de administratie te verbeteren; de Fransche wetboeken worden vertaald, om door de hoofdkommissie der Kamers onderzocht te worden.

BERLIJN, 9 Februarij.

De direkteur der akademie van bouwkunde zich tot het doen van koncessiën in het geschil met de studenten bereid verklaard hebbende, hebben dezen besloten de akademie weder te bezoeken.

Eergisteren was Hannovers antwoord op Pruissens uitnoodiging betreffende de onderhandelingen over de kustverdediging nog niet ontvangen.

Ook België heeft zich in de zaak van den Stadetol voor algemeene konferentiën verklaard.

LONDEN, 9 Februarij.

Bij de aanstaande assises van het graafschap Northumberland zal een monsterproces voorkomen, uit de omkoopingen bij de verkiezingen voortspruitende. De Northern Reform Union, eene zeer uitgebreide vereeniging, vervolgt twaalf leden van de konservatieve partij, welke zich bij de laatste verkiezingen aan omkooping zouden schuldig gemaakt hebben. Eer de aanklagte aangenomen werd, moesten er 600 p. st. gestort, en een borgtogt van 2400 p. st. gesteld worden. Het Engelsche regt kost geld. Daarentegen heeft de aangeklaagde partij dertien aanklagten wegens laster tegen het komitee van genoemde maatschappij ingebragt.

— 10 *Febr.* Gec. $94\frac{1}{2}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. $94\frac{1}{2}$, 3 pCt. —; Venez. $2\frac{1}{2}$ pCt. $26\frac{3}{8}$, 1 pCt. —; Port. 3 pCt. 44; Sp. 3 pCt. $44\frac{5}{8}$, $1\frac{3}{4}$ pCt. $33\frac{3}{8}$; Rus. $4\frac{1}{2}$ pCt. $97\frac{1}{8}$, 5 pCt. —; Sard. —.

PARIJS, 9 Februarij.

Men verzekert, dat aan onze Chin. expeditie meerdere uitbreiding zal gegeven worden.

Onze troepen te Milaan hebben bevel ontvangen, zich gereed te houden, men weet niet of het is om naar Frankrijk terug te keeren of om elders heen te trekken.

Het gerucht door eenige bladen verspreid, als zou men te Florence den aartsbisschop gebannen hebben, is onjuist

In antwoord op de mededeeling door lord *Cowley* namens Engeland aan onze regering gedaan, betreffende de 4 voorwaarden van bevrediging van Italië, heeft de min. van buitenl. zaken, *de Thouvenel*, eene dépêche aan graaf *de Persigny* gerigt, onder dagteekening van den 30. Jan. waaraan wij 't volgende ontleenen:

Uit de depeche van den heer *Thouvenel* ziet men, dat het Eng. kabinet, terwijl het de Fransche regering raadpleegde over de algemeene grondslagen van eene regeling, welke men het meest geschikt achtte, om eene duurzame en bevredigende orde van zaken in het schiereiland te vestigen, te gelijker tijd eene dergelijke mededeeling had gedaan aan de Oostenrijksche regering. Zoo als men reeds van elders weet, is het antwoord der Fransche regering bevestigend op de drie eerste voorstellen. Frankrijk erkent het beginsel van niet-interventie des te gereeder, omdat zijns inziens dit beginsel de internationale regel geworden is, en omdat de bevestiging daarvan steeds de vurige wensch en het bestendige doel van keizer *Napoleon* is geweest. Wat betreft het tweede punt, de ontruiming van Rome en Lombardijë door de Fransche troepen, de keizerlijke regering verbindt aan dien maatregel voorwaarden van gelegenheid, welke trouwens door Engeland zelf als volkomen billijk zijn erkend. Het derde punt, betreffende Venetië, geeft geene aanleiding tot eenigerlei bedenking van de zijde van het kabinet der Tuileriën, maar schijnt zijns inziens evenmin de mogelijkheid uit te sluiten van deze kwestie eventueel te maken tot het onderwerp van afzonderlijke onderhandelingen met Oostenrijk.

Wat het vierde voorstel betreft, volgens hetwelk de Koning van Sardinië zou uitgenoodigd worden, om zich te onthouden van alle gewapende interventie in Midden-Italië totdat die provinciën, regelmatig geraadpleegd, zich voor de aanhechting zouden verklaard hebben, — dat schijnt den heer *Thouvenel* toe te behooren tot eene orde van beschouwingen, in verband staande met feiten en plannen, waarin Frankrijk niet alleen betrokken is. De heer *Thouvenel* toont aan, dat de Keizer, na alles gedaan te hebben om de hinderpalen op te heffen, die de plannen, in de traktaten van Zurich vermeld, in den weg stonden, geene formele verbindtenissen ten aanzien der rekonstitutie van Midden-Italie kan aangaan, zonder vooraf met het hof van Oostenrijk, mede-onderteekenaar der preliminairen en van het vredestraktaat, geraadpleegd te hebben. Tegelijkertijd herinnert het Kabinet der Tuileriën aan de hooge welvoegelijkheid, die het gebiedt zijne positie tegenover de Hoven van Rusland en Pruissen uiteen te zetten en te regtvaardigen.

De *Const.* bevat het eerste gedeelte van een antwoord aan den bisschop van Orleans. De heer *Grandguillot* begint met zijne tegenpartij toe te voegen, dat het toch niet wel gehandeld was, de nagedachtenis van den bisschop *Rousseau* te schandvlekken, en dat de openbare meening daarin geen bewijs van moed maar eene daad van gekwetsten trots zou zien. De heer *Dupanloup* had in zijn jongsten brief het portret van *Rousseau* gekwalificeerd als dat van een nietsbeteekenend persoon, en gezegd, dat de goede gemeente te Orleans het steeds met een schouderophalen voorbijging. De heer *G.* wijst, naar aanleiding van dien, er op, hoe te Venetië in de zaal, waar de portretten der dogen hingen, ook dat van den wegens verraad ter dood gebragten *Marino Faliero* hing, doch met floers bedekt. De heer *D.* nu had dat van *Rousseau* niet met floers bedekt; neen, hij vond het te weinig beteekenend om het te verwijderen, maar liet het hangen om het te honen en een zijner voorgangers te beleedigen, iets waartoe men zich te Venetië zelfs tegenover een landverrader ontzag. Na verder de authenticiteit van *Rousseau's* brief te hebben aangetoond, komt Schr. op het in liefderijke taal geuite oordeel over dien bisschop terug, en vooral op de beschuldiging, dat hij eens aan den aartskanselier geschreven had, zich *Cambacérès* invloed op zijne bevordering tot bisschop steeds te zullen herinneren; *Rousseau* zou volgens den heer *Dupanloup* geen begrip gehad hebben van de eer van het episkopaat. De heer *G.* merkt ironiesch aan, dat het gewis schandelijk is, dat een bisschop de onhandigheid heeft, niet dadelijk te vergeten, dat ook de regering des lands de hand in zijne benoeming heeft gehad. Tegenwoordig,

zegt hij, is het bij velen mode, den nieuwen bisschoppen ondankbaarheid te prediken; de partijgeest wint daarbij, niet de eer van den bisschopstand. De oude Gallikaansche Kerk echter, die onafhankelijkheid noch waardigheid miste, begreep deze zaak gelijk de heer *Rousseau*. Schr. wijst verder op de voorbeelden van *Bossuet*, *Fénélon* en anderen, die hetzij den koning, den dauphin, een minister of ook wel eene maitres voor hunne benoeming dankten. Veel zou hij zeker hieromtrent vinden, als ook hij eens in oude dokumenten ging graven, »maar" zegt hij »de waardige priester die mijne jeugd geleid heeft, zeide steeds, dat de eerbied voor de godsdienst eischte, dat men hare dienaren eerbiedigde en des noods trachtte hunne menschelijke zwakheden te bedekken. Een schoone gedachte niet waar, Mgr.; jammer maar dat zij niet in u is opgekomen toen gij de pen opnaamt."

De heer *D.* verwijt *Rousseau* zijne loftuitingen op *Napoleon I*, die het vaderland zoozeer deed schitteren. Hij zegt verder, dat *Rousseau's* doel was daarmede titels en voordeel te behalen. De heer *G.* antwoordt, dat hem dit eerste verwijt niet verwondert daar vaderlandlievende geestdrift tegenwoordig onder de geestelijkheid weinig of niet meer gevonden wordt, en verder, dat ook de groote bisschoppen onder *Lodewijk XIV* niet schroomden dien vorst bij *David*, *Salomo*, ja zelfs bij den *Messias* te vergelijken, en dat ook zij niet schroomden voor zich zelven of hunne kollegas te solliciteren, ja, dat zelfs een hunner, van zijne zuster, een van 's konings maitressen, steeds gelden afhaalde.

Behalve het *J. des Déb.*, dat na het verschil onder de leden zijner redaktie ontstaan, geene onderwerpen met de godsdienst in betrekking zal behandelen en de *Presse*, die niet in den geest der regering wil schrijven, deelen al de bladen den brief van mgr. *Dupanloup* mede. *L'Opinion Nationale* verblijdt zich over het besluit van *le Siècle* om herstelling van eer te eischen. »Wij zullen dan het bisschoppelijk gewaad van den heer *Dupanloup* zien verschijnen op de banken der korrektionele politie, wegens hoon."

Men meldt, dat de heer *Veuillot* de journalistiek vaarwel zegt. De heer *Mirès* had hem na zijn val zijne bescherming aangeboden, welk aanbod de heer *Veuillot* slechts ten deele aannam. Op de aanwijzing van den heer *de Sacy*, redakteur van het *J. de Déb.*, is den ultramontaanschen schrijver door den rijken bankier eene voordeelige plaats bij de Romeinsche spoorwegen gegeven. 't Is nu denkelijk, dat de heer *Veuillot* de zaak der spoorwegen bij den Paus zal bevorderen.

De toewijzing van het landgoed Monceau (een eigendom van *Lamartine*) is onbepaald uitgesteld, daar zij tengevolge van het niet opkomen van gegadigden, niet kon doorgaan.

— 10 *Febr.* Rente op tijd 3 pCt. 67 80; Fr.-Oost. Spw. 495; Sp. 3 pCt. 43. 1¾ pCt. 33¼.

ADVERTENTIEN.

*** Op den 5. Februarij 1860 overleed te Amersfoort, in den ouderdom van 83 jaren, de Hoog Ed. Gestrenge Heer FRANÇOIS GÉRARD COURIER DIT DUBEKART, gepensionneerd Schout bij Nacht, Ridder der Militaire Willemsorde 4. klasse, enz.

Eenige kennisgeving.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, betoond bij de bevalling mijner Echtgenoot, betuig ik door deze, ook namens haar, mijnen hartelijken dank.

Utrecht, 11 Feb. 1860. J. H. LEBBE.

Utrechtsche Schouwburg.

*** Met toestemming van het Hoofd van het Plaatselijk bestuur.

(No. 2 VAN HET ABONNEMENT.)

Op DINGSDAG 14 Februarij 1860,

zullen de vereenigde Tooneelisten, onder directie van

J. EDUARD DE VRIES,

de eer hebben op te voeren:

MOEDERZEGEN
OF HET MEISJE VAN SAVOIJE

Tooneelspel met Zang, in vijf bedrijven, naar het Fransch van ANICET-BOURGEOIS.

Met medewerking van Mw. KLEINE en ALBREGT-ENGELMAN, en de Heeren ALBREGT en METSCH.

GEVOLGD DOOR:

HET KAMERTJE VAN EEN WASCHMEISJE,

Blijspel met Zang.

Aanvang ten **ZEVEN** *ure.*

PRIJZEN DER PLAATSEN: Boven Loge *f* 2.—. Beneden Loge *f* 1.50. Parquet *f* 1.25. Parterre *f* 1.—. 1e Amphitheater *f* 1.10. 2e Amphitheater *f* 0.65. Galerij *f* 0.40.

HH. Militairen in uniform op alle rangen half geld.

De plaatsen kunnen besproken worden bij den Heer J. DOESBURG, en op den dag der voorstelling aan den Schouwburg van 11—3 ure.

KENNISGEVING.

*** Dijkgraaf en Hoogheemraden van den Lekdijk Benedendams en van den Ysseldam brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de Lijsten van stemgeregtigde Ingelanden voor de onderscheidene Districten, gedurende acht dagen zullen voorliggen in de Raadhuizen van de Hoofdplaatsen der Districten, van af Dingsdag den 21. Februarij 1860.

Utrecht den 4. Februarij 1860.

MARTENS VAN SEVENHOVEN, Dijkgraaf.

J. E. DE PESTERS VAN KATTENBROEK, Secret.

*** De Notaris I. J. VAN DEN HELM te Maarsseveen, zal op Donderdag den 16. Februarij 1860, des voorm. 10 ure, op de Hofstede, bewoond door de Wed. *Krol*, te Maartensdijk verkoopen:

131 Schapen met derzelver **Lammeren,**
6000 Ned. Ponden **Hooi**
en eenige **Schapenruiven** en **Koekbanken.**

TE KOOP

*** Eene nieuwe BERLINE en een TENTWAGENTJE voor vier personen. Te bevragen bij S. VAN DE BILT Cº. buiten de Wittevrouwe barrière.

Een **Zadelmakersknecht**, vast werk begeerende, kan dadelijk geplaatst worden. Brieven franco.

*** Op het beste gedeelte der stad, met Mei aanstaande **te huur,** twee KAMERS met Alcove, voor een eenig Heer of Dame; iemand hierop reflecterende, brieven franco londer lett. A. Bureau dezer Courant.

TE HUUR GEVRAAGD

*** een klein HUIS met Tuintje of Plaatsje, in of om de stad; franco opgaaf van stand en huurprijs Nº. 437 op de Mariaplaats bij G. J. RUIJSCH.

*** **Geplet** en **gegoten Lood, Pompstukken** en **Buizen,** in zwaarte, lengte en breedte, naar verkiezing uitgesneden tegen fabrieksprijzen. Oud Lood wordt in ruiling aangenomen, bij VAN VOGELPOEL, Volderbrug.

Bij G. KLOOS en ZOON,
te ROTTERDAM,
steeds verkrijgbaar

PORTLAND CEMENT;

ad *f* 7,50 per Vat,
bij Partij van minstens **20** Vaten
BELANGRIJK RABAT.

Bruinsteen voor Chemische en Papier-Fabrieken, van *f* 1 tot *f* 6 per 50 Ned. Ponden.

Idem voor Glasfabrieken uitnemend geschikt, *f* 4 per 50 Ned. Ponden.

Straatkeijen en **Bazaltsteen** in alle Soorten en afmetingen.

Geen Rhumatiek meer!!

*** Sedert eeuwen woedde deze heillooze plaag in 's menschen leden voort, met eene steeds gestadigen vooruitgang, zonder dat één middel is kunnen gevonden worden dat een grens aan haren voortgang zette, veel minder haar bestaan bedreigde.

Men gebruikt de dure baden, men kleedt zich in baai en jichtvries, men slikt revalenta en Holloway's pillen, men smeert zich in met diverse zalven, men wendde de electriciteit aan, doch niets stuitte den voortgang van het rhumatisme.

Thans is in de ABSHABBIN'S WATTEN een goedkoop en zeer zeker middel tot verdelging van het rhumatiek gevonden; een ieder beproeve het met ligte en ernstige pijnen van dien aard, en men zal bij de laatste spoedig soulaas en verdere genezing ondervinden, terwijl ze de ligtere pijnen onmiddelijk doen verdwijnen.

De kosten zijn onbeduidend, slechts 25 Cs. per blad, met een gebruiksaanwijzing voorzien, en onderteekend door mij Bereider en Hoofd-Dépôthouder A. BREETVELT Az. te Delft.

En verder bij:

A. J. v. d. Berkhof, Utrecht.	W. J. van Meekeren, Zeijst.
M. J. C. Bam, idem.	Gebr. Bruning, Mijdrecht.
Blancke en Kloek, Wijk bij	J. Vlaanderen, Breukelen.
Philip Meijers, Amersfoort.	L. Sakkers, Vianen.
Gebr. van Dijk, Soest.	A. Schravendijk, Hilversum
Gebr. van Dijk, Baarn.	En verder alom.

*** DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een zeer aanbevelenswaardig middel voor *kortademigheid* en *borstkwaal.* C....... D. W.., te Veendam, was aan hevige borstkwaal onderhevig, waardoor hij dag noch nacht rust gevoelde, door het sterke hoesten gaf hij veel bloed op, en zijne bloedverwanten en vrienden hem als tot een geraamte zien veranderd, hadden alle hoop op herstel opgegeven. Als naar gewoonte echter werkten hier weder de pillen van *Holloway*; gemelde heer dezelven gedurent de drie maanden gebruikt hebbende, werdt bij volmaakgenezen en bevindt zich thans beter dan ooit.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt, Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85. *f* 20,95.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244. en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY'setablissement.

WIJK BIJ DUURSTEDE, 8 Februarij.

Roode Tarwe van *f* 8.00 tot *f* 8.25. Ruwarige dito van *f* 10.50 tot *f* 10.90. Rogge van *f* 6.50 tot *f* 6.90. Boekweit van *f* 6.50 tot *f* 6.75. Haver van *f* 3.50 tot 4.50. Paardenboonen van *f* 7.70 tot *f* 8.20. Garst van *f* 5.25 tot *f* 5.50. Boter per 5 Ned. oncen van *f* 0.50 tot *f* 0.52. Eijeren per 100 stuks van *f* 2.00 tot *f* 2.20.

DORDRECHT, 9 Februarij.

De aanvoer van Zeeuws. Vlaams. en Overm. Tarwe was heden kleiner dan de vorige week, voor dezelve bestond bij gebruikers en ter verzending goede vraag en werden de beste soorten 10 a 20 cent hooger met graagte genomen. Zomer Tarwe zeer schaarsch en moeijelijk te bekomen. Jar. Zeeuws. Vlaams. en Overm. *f* 9.70 à *f* 10.20; nieuwe dito *f* 8.30 à *f* 8.60; dito geringe en afwijkende *f* 7 à *f* 8; Zomer dito *f* 7.20 à *f* 8.20. Rogge. Zeeuws., Vlaams. en Overm. tot vorige prijzen genomen. Zeeuws., Vlaams. en Overm. *f* 6.50 à *f* 7. Garst. Winter als voren goed te verkoopen; Zomer 10 cent duurder betaald. Zeeuws. Flakk. en Overm. Winter *f* 4.50 à *f* 5.80; dito Zomer *f* 4.50 à *f* 5.50 Spelt vond van *f* 2.70 tot *f* 3.20 goede vraag. Haver. Inlands. Voeder en Dikke weinig ter markt en flink te plaatsen. Zeeuws en Inl. Voeder *f* 2.40 à *f* 3; Dikke dito *f* 3.50 à *f* 4. Boekweit tot verhoogde prijzen met goeden handel, als op 70 Ned. « is voor Steenbergsche *f* 200, Bossche en Limburger *f* 190 besteed.

AMERSFOORT, 10 Februarij.

Tarwe van *f* 8.50 tot *f* 9.50. Rogge van *f* 6.30 tot *f* 6.90. Boekweit van *f* 6.50 tot *f* 6.40. Aardappelen van *f* 1.80 tot *f* 2.40 het mud. Hoendereijeren van *f* 2.20 tot *f* 2.50 de 100 stuks. Boter van *f* 1.05 tot *f* 1.14 het Ned. pond.

AMSTERDAM, 10 Februarij.

Tarwe in een doen; 76, 77 kilo jarige Poolsche *f* 326 per 2400 kilo; 132 « bonte Pools. *f* 320; 76 kilo nieuwe Bovenl. *f* 237 per 2400 kilo; 131 « witb. Pools. *f* 32.. Rogge onveranderd; 115 « jarige Petersb. *f* 180; 126 « Pruiss. *f* 223; 123 « Gallatz *f* 200 aan de Zaan; 118 « jarige Arch. *f* 183. Op levering in April *f* 188, Junij *f* 192. Gerst en Haver zonder handel. Boekweit vaster; 120 « Amersf. *f* 215.

ARNHEM, 10 Februarij.

Oude Weit van *f* 9.80 tot *f* 11.40. Nieuwe Weit van *f* 8 50 tot *f* 11.00. Rogge van *f* 7.00 tot *f* 7.40. Boekweit van *f* 6.00 tot *f* 6.70. Garst van *f* 5.50 tot *f* 6.00. Zware Haver van *f* 4.30 tot *f* 5.00. Ligte Haver van *f* 3.00 tot *f* 3.75. Paardenboonen van *f* 0.00 tot *f* 0.00. Aardappelen van *f* 2.35 tot *f* 2.90. Boter per Ned. pond van *f* 1.00 *f* 1.10.

STRAAT-VERLICHTING.

J.-F.	GAZ-VERLICHTING. Aansteken.	GAZ-VERLICHTING. Blusschen.	OLIE-VERLICHTING. Aansteken.	OLIE-VERLICHTING. Blusschen.
12	6 uur.	1 uur.	6 uur.	1 uur.
13	6 „	2 „	6 „	2 „
14	6 „	3 „	6 „	3 „
15	6 „	4 „	6 „	4 „
16	6 „	4 „	6 „	4 „
17	6 „	4 „	6 „	4 „
18	6 „	4 „	6 „	4 „

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Febr.	Uren	Wind-rigt.	Wind-kr. N 2.	Barom. bij 0°.	Ther. F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. neer.	Opmerkingen
10	2	wzw.	1.0	761.57	36.3	— 4.3	0.67	0.	Bijna helder
	0	w.	0.5	62.49	30.2	— 5.8	0.98	0.	Ligt bewolkt
11	-	zw.	0 5	6[illegible].37	27.3	— 8.3	1.00	0.3	Betr., nevelig

AMSTERDAM 10 Februarij 1860.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	2½	pCt.	64⅛	64¹¹⁄₁₆	64⅝
dito dito	3	„	76		
dito dito	4	„	98	98⅛	
Oost-Indische Leening	4	„	97⅜		
Handelmaatschappij.	4½	„	135⅞	126	
Aand. Rijn-Spoorweg.	4½	„	100½	100¾	
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild* .	2½	pCt.	51¹¹⁄₁₆		
SPANJE.					
Obligatien	1¼	pCt.	33		
Obligatien	3	„	44	44⅛	
Binnenl. Schuld	3	„	42¹¹⁄₁₆	42⅞	42¹³⁄₁₆
Amortisable			11⁷⁄₁₆		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	43³⁄₁₆	43⅜	
dito 1856/59	3	„	42⅛	42¼	
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Cº.*	5	„	104⅛	104¼	
Obligat. 1828 & 1829.	5	„	102	102⅛	
Certifikat. 1831 & 1833	5	„	84⅜	84½	
Certifikaten 1840 . . .	4	„	79½		
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4	„	79⁷⁄₁₆		
Certifik. 5e Serie . . .	5	„	89⅛	89½	89¼
dito 1855 6e Serie . .	5	„	99¼	99½	99⅜
dito Adm. te Londen	4½	„	94½		
dito dito	3	„	62⅜	62⁷⁄₁₆	
Volgef. Spw.—Aand.			213	213¾	
POLEN.					
Obligatiën	4	pCt.	77½		
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	„	102¼		
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Cº.*	4	pCt.	46		
Oblig. Metaliek	5	pCt.	47⁹⁄₁₆	47¹⁵⁄₁₆	47⅞
dito dito	2½	„	26⁵⁄₁₆	26⁷⁄₁₆	26⅜
Oblig. Rente Am. . . .	5	„	69⅝	70⅛	70⅛
dito dito Nat. 1854 . .	5	„	54¼	54¹¹⁄₁₆	54⁹⁄₁₆
Bankaktiën			730	732	
Aand. 1854.	3½	„	246½	247	
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100 . .	5	pCt.	98½		
AMERIKA.					
Ecuad. Oblig. 1855 . .	1	„	12⁵⁄₁₆	12½	
Venez. Oblig.	3	„	25¾		
dito dito	1½	„	13½	13⁹⁄₁₆	
Grenada, Oblig. . . .	3¼	„	14⅜		
Mexiko, Obl.	3	„	20⅛	20³⁄₁₆	
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	80½		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.